

Anadolu'da en etkin

50 isim

Siyasette sıkça telaffuz edilen 'Anadolu'nun uyanışı', ekonomide son 1990'ların başından itibaren gündemde. Önce, 'Anadolu Kaplanı' oldular. Ardından bu sıfattan sıyrıldı, Türkiye'nin devleri arasına girdi. Bununla yetinmeyen Sanko, Boydak, Er-Bakır gibi şirketler de dünyanın dört bir tarafına yaptıkları ihracatla öne çıktılar. Gaziantep'ten Bursa'ya, Kayseri'den Balıkesir'e kadar yetiştikleri kentlere büyük katma değer ve istihdam yaratan iş adamları öne çıkıyor. Ekonominin yanında siyasi nüfuz alanları da oldukça fazla. Ekonomist, bu konuda bir ilke daha imza atarak Anadolu'nun en etkin iş insanları araştırmasını gerçekleştirdi. İlk üç sırada Gaziantep'ten **Abdulkadir Konukoğlu**, Kayseri'den **Mustafa Boydak** ve Balıkesir'den **Rona Yırcalı** var.

En etkin işadamları listesinin ilk beş sırasında tekstilcilerin ağırlığı bulunuyor

İsim	İli	Faaliyet alanları	Grosu (Milyon YTL)	Yarattığı istihdam (Kişi)	İhracat	Portresi
1 Abdulkadir Konukoğlu (Sanko Holding)	Gaziantep	Tekstil, klima, inşaat, çimento, makine sanayii, elektronik, eğitim, sağlık, enerji ve bilişim.	2.200	15.000	Avrupa'dan Çin'e dünyanın hemen her ülkesine 370 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiriyor.	Gaziantep denilince akla gelen ilk isim olan Konukoğlu, 3 çocuk 9 torun sahibi. Yönetiminde yer alan 100 şirketi ile hem Gaziantep hem de Türkiye ekonomisine hatırı sayılır katkılar sağlayan, hayırsever ve girişimci ruhlu bir işadamı.
2 Mustafa Boydak (Boydak Grubu)	Kayseri	Mobilya, tekstil, finans, pazarlama, endüstriyel ürün, kablo ve metal üretimi.	3.000	13.000	70 ülkeye mobilya, 105 ülkeye de kablo ihracatı yapıyor.	Boydak Grubu'nun 2.kuşak yöneticisi. Muğla Üniversitesi İşletme Yönetimi Bölümü'nü bitirdi. Kayseri Sanayi Odası (KAYSO) yönetim kurulu başkanı, Türk Sanayici ve İşadamları Derneği üyesi (TÜSIAD). İngilizce biliyor, evli ve 5 çocuk babası.
3 Rona-Sırrı Yırcalı (Yırcalı Grubu)	Balıkesir	Enerji güç ve dağıtım transformatörleri üretimi, sentetik elyaf, madencilik, sigorta, hidro elektrik ve rüzgar enerjisi santralleri.	245	1.045	Türk Cumhuriyetleri, Ortadoğu ve AB ülkelerinin de aralarında yer aldığı 44 ülkeye 95 milyon dolarlık ihracat.	Etkin bir işadamı olan Rona Yırcalı, Balıkesir Sanayi Odası, 140 ülkeden 12 bin odayı çatısı altında toplayan Dünya Odalar Federasyonu'nun (WCF) başkanı, DELK İcra Kurulu başkanı. Baba-oğul Robert Kolej mezunu ve her ikisi de ABD'de işletme ve finans eğitimi aldı.
4 Şevket Demirel (Göлтаş Grubu)	Isparta	Çimento, inşaat, orman ürünleri sektörüne kadar 9 şirketi bulunuyor.	305	922	Suriye, Rusya gibi ülkelere ihracat gerçekleştiriyor.	9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in ağabeyi. Isparta'nın sözü geçen allelerinden biri. Kardeşi Süleyman Demirel'in ününe karşın Şevket Demirel, geri planda kalmayı tercih ediyor.
5 Celal Sönmez (Sönmez Grubu)	Bursa	Tekstil, gıda, turizm, yayıncılık, bilişim, soğuk hava deposu, çimento.	650	2.200	AB ülkelerinden Rusya'ya kadar dünyanın bir çok ülkesine 13.5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiriyor.	Bursa Serbest Bölgesi'nin kurucusu ve YKB'ı, Bursa Teknopark'ın kurucusu ve YKB'ı, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi mezunu.

Türkiye ekonomisi, cumhuriyetin kurulduğu yıllardan bu yana dengesiz bir coğrafi dağılım sergiliyor. Cumhuriyetin ilk yıllarına dair elimizde çok bilgi yok. Yine de küçük üretim tesislerin genellikle İstanbul çevresinde konumlandığı, ticaret hayatının ana artellerinin bugün olduğu gibi yine İstanbul'dan geçtiğini bazı kaynaklara dayanarak söyleyebiliyoruz.

Bu resmin 85 yıllık tarihimiz boyunca çok fazla değiştiğini söyleyemeyiz. Ekonominin nabızı yine İstanbul ve çevresinde atıyor. Sanayileşmede İstanbul'u merkez olarak alırsak halka boyları ancak Marmara Bölgesi'ni kapsayacak

ölçüde büyüebilmiş. Bursa, İzmit, Çerkezköy, Çorlu bu halkaların içinde sayılsa da buralardaki sanayileşmenin İstanbul merkezli yatırımlar olduğunu da vurgulamadan geçmemek gerekiyor.

Ekonomide ağırlık merkezi

Zaten Marmara Bölgesi'nin Türkiye ekonomisindeki ağırlığı da geçen yıllara karşın pek değişmiyor. Geçmişe dayalı elimizdeki en tutarlı istatistikler 1975 yılına dayanıyor. O yıllarda kayıtlara Marmara Bölgesi'nin ekonomi içindeki ağırlığı yüzde 35.5 olarak düşülmüş. 1985 yılında bu oran yüzde 36.8'e çıkmış. 1995'de de değişiklik çok az.

Liste için sivil toplum kuruluşlarındaki etki de göz önünde bulunduruldu

İsim	İli	Faaliyet alanları	Cirosu (Milyon YTL)	Yarattığı İstihdam (Kişi)	İhracat	Portresi
6 Müjdat Keçeci (Er-Bakır)	Denizli	Demir dışı metal sektöründe elektrolitik bakır mamülleri.	1.144	492	251 milyon dolarlık ihracat yapan şirket, tüm AB ülkeleri ve Amerika'ya ürün satıyor.	Hukuk fakültesi mezunu. İktisat Bankası yönetiminde bulundu. Abaloğlu ve Erikoğlu ortaklığıyla kurulan Erbakır'ın genel müdürü. Denizli Sanayi Odası yönetim kurulu başkanı. Denizli Orman Çevre Vakfı, Denizli Kültür Sanat Vakfı kurucusu. Denizlispor'un eski asbaşkanı.
7 Cemalettin Sarar (Sarar Grubu)	Eskişehir	Hazır giyim, mağazacılık, ev tekstili, otomotiv, turizm, sigortacılık ve bilişim.	400	5.000	ABD, Avrupa ülkelerinin de aralarında yer aldığı 78 ülkeye 75 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiriyor.	Eskişehir'in köklü ailelerinden. Yatırımları ile Eskişehir ekonomisine damga vuruyor. Eskişehir TSO başkanı.
8 Şenol Şankaya (Yeşim Tekstil)	Bursa	Hazır giyim ve ev tekstili üreticisi.	390	3.500	Ağırlıklı Avrupa ülkeleri olmak üzere 20'nin üzerinde ülkeye yıllık 280 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiriyor.	Uludağ Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği başkanı. Bursa'nın önde gelen işadamlarından biri. Lise eğitimini Bursa'da tamamladıktan sonra İsviçre, ABD ve Almanya'da yüksek eğitimini tamamladı.
9 Firuz Kanatlı (Eti)	Eskişehir	Bisküvi, çikolata gibi gıda ürünleri.	550	1.000	Ağırlıklı olarak AB ülkelerine ihracat yapan şirketin cirosunun yüzde 10'u ihracattan geliyor.	Eskişehir'den çıkan ve dünyanın bir çok ülkesinde insanlara ulaşan Eti'nin sahibi olan Kanatlı, Eskişehir ekonomisinin etkin isimlerinden biri.
10 Mehmet Balduk (Nazar Tekstil)	K.Maraş	Tekstil sektörüne ek olarak enerji alanında da yatırım yapıyor.	25	250	Ağırlıklı AB ülkeleri olmak üzere 15 ülkeye 6.5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiriyor.	Kahramanmaraş Sanayi Ticaret Odası başkanı olan Balduk, Kahramanmaraş sanayisinin geliştirilmesini sağlamak üzere ilin teşvik kapsamına alınması için aktif rol aldı. Evli ve iki çocuk babası. İnşaat Mühendisi.
11 Necati Kurlmel (Saray)	Kayseri	Halı, hayvancılık, madencilik.	189	2.000	20 ülkeye ihracat yapan Saray Halı, ağırlıklı olarak ABD, AB ülkeleri, Türk Cumhuriyetleri, Rusya ve Ortadoğu'ya ürün satıyor. İhracat, cirosunun yüzde 22'sini oluşturuyor.	3 kızı, 1 oğlu var. Şiketi kurarken ortağı ile birlikte bir prensip kararı alan Kurlmel'in çocuklarının hiçbiri şirketinde çalışmıyor. Kayseri'nin girişimci işadamlarından olan Kurlmel, iş dünyasının da duayenlerinden biri.
12 Muharrem Kayhan (Söktaş)	Aydın	Tekstil ve hayvancılık.	115	1.500	Söktaş ile AB ülkeleri ve ABD'ye yıllık 95 milyon YTL'lik ihracat gerçekleştiriyor.	Türkiye'nin en aktif sivil toplum kuruluşlarından biri olan TUSİAD eski başkanı. Sivil toplum örgütlerindeki etkin faaliyetleri ve iş dünyasındaki etkinlikleri ile hem Aydın hem de Türkiye ekonomisinde etkin işadamlarından biri.
13 Muharrem Yılmaz (Sütaş)	Bursa	Süt, süt ürünleri.	465	4.000	-	Galatasaray Lisesi, Uludağ Üniversitesi İktisat Bölümü mezunu. TÜGIAD eski başkanı. Avrupa Genç İşadamları Dernekleri Konfederasyonu eski başkanı. SETBİR eski yönetim kurulu üyesi, başkan vekili. TUSİAD ve BUSIAD üyesi. Galatasaray Eğitim Vakfı Başkan yardımcısı.
14 Tahir Büyükhelvacıgil (Zade)	Konya	Yemeklik bitkisel sıvı yağ.	77	155	Yıllık 10 milyon dolarlık ihracat yapıyor.	Konya Sanayi Odası Başkanı. İhracatçı birlikleri, Bitkisel Yağ Sanayicileri Derneği ve PL Tedarikçileri Derneği'nde yönetim kurulu üyeliği gibi görevleri bulunuyor.

Marmara Bölgesi'nin ekonomi içindeki payı yüzde 36.7'ymiş.

2000 yılına gelindiğinde bu oran biraz yükselerek yüzde 38'e çıkmış. Bu konudaki son istatistikler 2007 yılına dayanıyor ve yüzde 37.2'lik bir ağırlığa işaret ediyor. İstanbul, Ankara ve İzmir'in ekonomi içindeki toplam ağırlıkları da Marmara Bölgesi'nin rakamlarıyla hemen hemen aynı.

Anadolu'da neler oluyor?

Peki ekonomi büyürken Anadolu'da neler oluyor? Anadolu da hiç mi 'ot bitmiyor?' Hayır, Anadolu sanayi açısın-

dan artık eski 'kıraç' Anadolu değil. Ekonomileri, kamu çalışanının her ay aldığı maaşlara dayandığı iller hala var. Fakat artık çok güçlü olmasa da birçok kent için kendi yağı ile kavrulan ekonomilerden söz edebiliriz. Hızlanan, atak yapan, istihdam yaratan, ihracat yapan ve bazı sektör- lere yön veren illerin sayısı giderek artıyor. Anadolu'daki uyanışın öncülüğünü de bu kentler yapıyor. Kayseri, Gaziantep, Denizli, Uşak bu illerden bazıları.

Bu trendi kendi doğup büyüdükleri Anadolu kentlerinde yaratanlar kuşkusuz, bölgelerine en büyük iyiliği yapıyor. Bunun da karşılığını hiç kuşkusuz sosyal hayatta görü-

Kadınlar, Anadolu'da da etkinliklerini artırıyor, İnci Akü Eren bu isimlerden biri

İsim	İli	Faaliyet alanları	Cirosu (Milyon YTL)	Yarattığı İstihdam (Kişi)	İhracat	Portresi
15 İbrahim Erdemoğlu (Merinos)	Gaziantep	Halı, mobilya, ev tekstili.	335	3.000	40 ülkeye 60 milyon dolarlık ihracat yapıyor.	Sosyal sorumluluk projelerine önem vermesi ile dikkat çekiyor. Adıyaman ve Gaziantep'te ilköğretim, sağlıkocağı ve lise açtı. Çalışanlarını tatile göndermek, şirketinde 5 yıl çalışanlara ev almak gibi değişik uygulamaları bulunuyor.
16 Demir Karamancı (Karamancı Hold.)	Kayseri	Tekstil-konfeksiyon, enerji ve inşaat.	960	4.000	Grup şirketleri, 90 milyon dolarlık ihracat yapıyor.	Eğitime verdiği destekle tanınıyor. TUSİAD, TEMA, Türk Böbrek Vakfı, Yıldız Sarayı Vakfı'nın kurucularından. Oğullarından M.Fatih Karamancı Orta Anadolu şirketinin yönetim kurulu başkanlığını yürütürken, diğer oğlu Murat Karamancı ise yönetim kurulu başkan yardımcılığını yapıyor.
17 Nejat Koçer (Koçer Grubu)	Gaziantep	Sentetik ve akrilik İplik, konfeksiyon üretimi.	-	1.000	AB ülkeleri ile bölge ülkeleri ihracat gerçekleştiriyor.	Türk Genç İşadamları Vakfı başkan yardımcısı, GAGIAD YIK üyesi, Gaziantep Ekonomisini Geliştirme Vakfı yönetim kurulu üyesi, Gaziantep Üniversitesi Vakfı yönetim kurulu üyesi, Türk Standartları Enstitüsü Teknik Kurul üyesi. KOBİ A.Ş. YKB'ı ve Gaziantep Sanayi Odası başkanı.
18 Esat Sivri (Deba Holding)	Denizli	Çelik, bilgisayar, granit, inşaat, hayvancılık, gıda, enerji, sigorta, sağlık ve tekstil.	179	600	Ağırlıklı AB ülkeleri olmak üzere 55 milyon dolarlık ihracat yapıyor.	1973 yılında Denizli Basma ve Boya Sanayii A.Ş.'yi kuran Esat Sivri, 1977 yılından sonra ihracata da başlamış. Denizli'de ve Türkiye'de tekstil sanayiinde görüşü alınan, deneyimli ve eski bir sanayii işvereni olarak tanınan Sivri, eğitime katkıları ile tanınan bir işadami.
19 Umut Oran (Domino Tekstil)	Bolu	Tekstil üretimi.	38	400	AB ülkelerine 38 milyon YTL'lik ihracat gerçekleştiriyor.	TOBB Konfeksiyon ve Hazır Giyim Sanayii Meclis başkanı, Bolu TSO Meclis Başkanı. Sivil toplum gönüllüsü olan Oran, eski bir futbolcu. Marmara Üniversitesi İngilizce İktisat mezunu. İngilizce ve Fransızca biliyor.
20 Orhan-Ali Rıza Diren (Diren)	Tokat	Meyvesuyu, şarap, süt üretimi.	220	1.000	Uzakdoğu, ABD, Amerika ve Türk Cumhuriyetleri'nin de aralarında yer aldığı 6 ülkeye 13 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiriyor.	Tokat'ın köklü ailelerinden olan Diren ailesi tarımın geliştirilmesine önem veriyor. CHP Milletvekili olan Orhan Diren milletvekili olduktan sonra işlerden uzaklaşırken Ali Rıza Diren şirketlerin yönetimini kardeşi Erol Diren ile birlikte yürütüyor.
21 Nafi-İsmet-Rıza Güral (Güral)	Kütahya	Porselen üretimi ve turizm.	1.000	5.000	Dünyanın 32 ülkesine yıllık yaklaşık 25 milyon dolarlık ihracat yapıyor.	Güral ailesi Kütahya'nın Türkiye çapında tanınan işadamları olarak ön plana çıkıyor. Nafi Güral, Kütahya TSO'nun başkanlığı görevini yürütüyor. Kütahya ekonomisini ayakta tutan büyük tesislerin sahibi.
22 Celal Oruç (Oruçoğlu)	Afyon	Turizm, gıda, megayat, raylı sistemler üretimi, inşaat ve hayvancılık.	70	2.500	ABD, Birleşik Arap Emirlikleri ve Mısır gibi ülkelere 15 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiriyor.	Oruçoğlu Grubu'nun yönetim kurulu başkanı olan Oruç, Afyon ekonomisini yönlendiren isimlerden biri olarak ön plana çıkıyor. TOBB üyesi olarak da borsalar birliğinde yerini alıyor. Evli ve 2 çocuk babası.
23 İsmail Çoban (Şölen Çikolata)	Gaziantep	Çikolata üretimi.	220	1.000	Üretiminin yüzde 70'ini 100'ün üzerinde ülkeye ihraç ediyor. İhracat rakamı 117 milyon YTL.	Şölen firmasını 1989 yılında kuran İsmail Çoban, çocukları Mehmet Çoban ve Elif Çoban ile birlikte çalışıyor. Kızı Elif Çoban ihracat ayağıyla, oğlu Mehmet Çoban ise iç piyasa ile ilgileniyor.

yorlar. Çünkü onlar bugün yaşadıkları bölgenin 'en etkin insanları olarak haklı bir gurur içindeler.

Ekonomist'ten bir ilk daha

Kuşkusuz etkinlik, sadece sanayi yatırımları, istihdam ve ciro ile ölçülemez. O ilin ekonomisini en çok kalkındıran ya da kalkındırmak için mücadele verenler de kent sosyal hayatında da haklı bir saygı görüyorlar.

Ekonomist dergisi olarak Türkiye'de bir ilki daha gerçekleştirerek bu konuda dev bir araştırma yaptık. Bu hafta Visa Türkiye'nin katkılarıyla İstanbul'un yanı sıra Ankara

ve İzmir'i de dışında tutarak gerçekleştirdiğimiz 'Anadolu'nun en etkin 50 iş insanı' araştırmasının sonuçlarını yayınlıyoruz.

Kırılma 1990'larda

Anadolu'daki işadamlarının ekonomiye damga vurma süreçleri 1990'lı yıllara denk geliyor. Rekabetin kıyasıya yaşandığı günümüzde Anadolu'dan birçok şirket, dünyanın çeşitli ülkelerine ihracat yapan, etkinlikleri buldukları bölgeyle sınırlı kalmayıp Türkiye'nin de kalkınmasına destek olan kurumlar konumuna ulaşmış durumda.

Anadolu'daki en etkin isimler listesine en çok katkı yapan kent Gaziantep

İsim	İli	Faaliyet alanları	Cirosu (Milyon YTL)	Yarattığı istihdam (Kişi)	İhracat	Portresi
24 Hazim Sesli (Sesli Grup)	Uşak	Tekstil, enerji, pazarlama.	58	580	Üretimini yüzde 60'ını AB ülkeleri, Güney Afrika, Japonya ve Çin gibi 55 ülkeye ihraç ediyor.	Uşak Genç İşadamları Derneği (UGIAD) eski başkanı. Uşak TSO eski başkan vekili. Uşak OSB başkanı. Türkiye Uluslararası Battaniyeciler Birliği (TUBB) eski başkanı. Ege Akdeniz Bölgesi Genç İşadamları Dernekleri Federasyonu (EGAFED) eski başkanı. Türkiye Genç İşadamları Konfederasyonu (TÜGİK) başkanı. Sesli, evli ve 3 çocuk babası.
25 Hüseyin Özdilek (Özdilek Grubu)	Bursa	Tekstil, turizm, alışveriş merkezi, özel havayolları olmak üzere 10 şirketi var.	420	4.650	Dünyada 30'dan fazla ülkeye yıllık 32 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiriyor.	1967 yılında kurulan ve Bursa'nın köklü şirketlerinden biri olan Özdilek Grubu'nun Yönetim Kurulu Başkanı. Evli ve 1 çocuk babası. Uludağ Üniversitesi İşletme Fakültesi mezunu. Yatırımları ile Bursa ve Türkiye ekonomisine önemli bir katkı sağlıyor.
26 Zafer Ersoy Adıyaman (Ersoy Grup)	Adıyaman	Turizm, gıda, tekstil.	90	420	-	Adıyaman Sanayi ve Ticaret Odası başkanı olan Ersoy, Adıyaman İş Kadınları Derneği'nin ve Anadolu Kadın Girişimciler Derneği kurucularından. Sosyal projelere imza atan Ersoy, eğitime yönelik çalışmalarda bulunuyor. Sağlık taraması, okul tadilatı gibi projeler yürütüyor.
27 M.Hanefi - Ahmet Öksüz (Kipaş Grubu)	K.Maraş	Tekstil her alanında, enerji, tarım ve çimento sanayiinde 16 şirketi bulunuyor.	500	5.500	AB ülkeleri, Rusya gibi 20'nin üzerinde ülkeye 60 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiriyor.	Kabataş Erkek Lisesi, Yıldız Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği mezunu olan Ahmet Öksüz, ABD'de master yaptı. İngilizce ve Almanca biliyor. Kabataş Lisesi, İTÜ Makine Mühendisliği mezunu olan Hanefi Öksüz, İngilizce biliyor. Kahramanmaraş denince ilk akla gelen isimler.
28 Yusuf-Kazım Özer (Özerler Holding)	Afyon	Mermer ve konvektör bant üretimi.	51	500	AB ülkeleri ve Rusya Federasyonu gibi ülkelere ihracat gerçekleştiriyor.	Afyon ekonomisine yön veren isimlerin başında geliyor. Girişimci yapısı ile tanınıyor. Afyon ekonomisine katkı sağlamak üzere yeni yatırımlar yapma arayışı içinde olduğu belirtiliyor.
29 Kenan Oltan (Oltan Gıda)	Trabzon	Fındık işleme.	525	250	Hemen hemen her ülkeye ihracat yapıyor. En büyük pazarı ise AB ülkeleri. 2006 ihracat rakamı 331 milyon dolar.	Türkiye'nin fındık ihracatında başı çekiyor. Son olarak Trabzon Arsin OSB'ye dünyanın en büyük entegre tesisini kurdu. Kardeşlerinden biri Amerika'ya diğeri İstanbul'da yatırım yaparken Oltan tüm yatırımlarını Trabzon'a yapıyor. Oltan'ın ava meraklı olduğu biliniyor.
30 Mustafa Poyraz (Poyraz & Karlibel)	Ordu	Fındık alım satımı, fındıktan mamul ve yarı mamul üretimi.	210	350	Satışlarının yüzde 70'ini ihracat oluşturuyor. 2007 yılında 150 milyon dolarlık ihracat yaptı.	Poyraz & Karlibel YKB'lığı ile Ortadoğu ve Balkanların birinci MDF üretim tesisi olan Çamsan Ağaç Sanayi'nin yönetim kurulu başkanlığını da yürütüyor. Ayrıca Karadeniz İhracatçılar Birliği yönetim kurulu üyesi.
31 İbrahim Orhan (Orhan Holding)	Bursa	Otomotiv, tekstil, inşaat, hizmet, turizm, sigorta ve klima.	730	4.300	Ağırlıklı AB ülkeleri, ABD olmak üzere 124 milyon Euro'luk ihracat gerçekleştiriyor.	İTÜ Makina Mühendisliği mezunu. Devlet Karayolları Kayseri Bölgesi'nde çalışma hayatına başladı. Alarko'da çalıştı. 1970'da arkadaşlarıyla Bursa'da Teknik Malzeme Ticaret ve Sanayi A.Ş.'yi kurdu. Hayırsever işadamı olarak tanınan Orhan, eğitime destek veren projelerde yer alıyor.
32 Ömer Görener (Banvit)	Balıkesir	Yem, piliç, hindi, kırmızı et ve işlenmiş gıda üretimi.	550	2.100	Türk Cumhuriyetleri'ne ve Kıbrıs'a 8 milyon dolar ihracat.	Balıkesir'de yarattığı 2 bin kişilik istihdam ile Balıkesir ekonomisine katkı sağlıyor. ABD'de ekonomi eğitimi alan Görener, yelken ve dağcılık sporu yapıyor. Evli ve 1 çocuk babası.

Yaptığımız araştırmada, işadamlarının sadece ekonomik gücünü değil, sivil toplum faaliyetlerini ve siyasi etkinliklerini de göz önünde bulundurmaya çalıştık. İllerinde uzun yıllar faaliyet gösteren köklü aileleri, ilin ekonomisine katkıda bulunan şirket patronlarını ve sosyal hayatta etkin olan sanayicileri baz aldık.

Anadolu'da sanayi geliyor

Bu araştırmayı yaparken kriterlere uyan şirketlere baktığımızda geçmiş yıllara göre niteliksel bir değişim yaşandığı ortaya çıkıyor. Çünkü geçtiğimiz yıllarda Anadolu'da

tüccarların, müteahhitlerin ve gayrimenkul zenginlerinin isimleri ön plana çıkarken artık sanayicilerin bayrağı ellerine aldıkları gözleniyor.

Sektörel olarak bakıldığında ise ağırlıklı olarak gıda ve tekstil sanayinde faaliyet gösteren şirketler ve yöneticileri dikkat çekiyor. Bunların başında Sanko Holding ve holdingin başındaki isim olan Abdulkadir Konukoğlu geliyor. Grup, Gaziantep'ten çıkan ve dünyanın hemen her ülkesine ihracat yapan, 100'ün üzerinde şirketi ile 4 bin civarında kişiye istihdam yaratan bir sanayi devi. Gaziantep'in her karışına damgasını vuran Sanko Holding, her geçen yıl bi-

Karadeniz fıındığına hükmedenler aynı zamanda bölgenin de en etkin isimleri

İsim	İli	Faaliyet alanları	Cirosu (Milyon.YTL)	Yarattığı İstihdam (Kişi)	İhracat	Portresi
33 Keskin Keskinoglu (Keskinoglu Grubu)	Manisa	Yumurta, piliç, yumurta kabı, zeytinyağı, yem, doğal gübre ve kağıt.	293	2.000	Rusya ve bölge ülkelerine yaklaşık 20 milyon YTL'lik ihracat gerçekleştiriyor.	Grubun yönetim kurulu üyesi ve pazarlama grup başkanı Keskinoglu, İzmir Özel Fatih Koleji, İstanbul Beykent Üniversitesi İşletme Bölümü mezunu. İngiltere'de Liverpool John Moores Üniversitesi'nde pazarlama lisansı yaptı.
34 Erdem Çenesiz (Ece Grubu)	Çorum	İnşaat malzemeleri.	68	780	Ağırlıklı olarak AB ülkelerine yıllık 10 milyon dolarlık ihracat.	TÜRKKONFED ve TÜGIAD gibi sivil toplum örgütlerinde yönetim kurulu üyesi olarak görev alıyor. Orta Karadeniz Sanayici ve İşadamları Federasyonu'nun (OKASİFED) da kurucu başkanlığını yaptı. Çorum'un önde gelen sanayicilerinden biri.
35 Hüseyin Üzülmaz (Modeliş Ayakkabı)	Konya	Ayakkabı, inşaat ve sunta sektörleri.	15	200	-	Konya Ticaret Odası (KTO) Yönetim Kurulu Başkanı ve TOBB başkan yardımcısı Üzülmaz, Konya ve Ankara'da etkin bir isim. İngilizce, Fransızca ve Arapça biliyor.
36 Şerife İnci Eren (İnci Akü)	Manisa	Oto yan sanayi.	146	305	40 ülkeye ihracat yapan şirket, Hindistan ve Afrika'da etkin olmayı hedefliyor.	2004'te babası Cevdet İnci'nin vefatıyla yönetimi 5 kızı devraldı. YKB'liğini önce en büyük abla Emel İnci Önal yürüttü. 3 yıl sonra görevi kardeşi Şerife İnci Eren'e devretti. Şirket şimdiki YKB'yi Şerife İnci Eren'in yönetiminde yurtdışı pazarlara açılarak ihracat atağı başladı.
37 Bedrettin Karaboğa (Karaboğa Grubu)	Mardin	Gıda, yem ve tekstil sektörlerinde 5 şirketi var.	-	400	Irak, Hindistan, Afrika gibi ülkelere 8 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiriyor.	Mardin'in Sabancı'sı olarak da bilinen Karaboğa, bölgede etkin işadamlarından biri. Bölge ekonomisinin geliştirilmesi için aktif çalışmalarda yer aldı. GÜNİAD eski başkanı, Evli ve 6 çocuk babası.
38 Ahmet Şekeroğlu (Şekeroğlu Ambalaj)	Konya	Ambalaj	26	150	Ağırlıklı olarak AB ülkeleri olmak üzere üretiminin yüzde 15'ini ihraç ediyor.	Konya Sanayi Odası eski yönetim kurulu başkanı ve Konya OSB eski yönetim kurulu başkanı. 2005 seçimlerinde Konya Sanayi Odası Meclis Başkanlığı'na seçildi. TOBB Yönetim Kurulu Üyesi. Evli ve 3 çocuk babası.
39 İsmail Çakırmelikoğlu (Fresa)	Giresun	İçecek	51	90	Yunanistan, Kıbrıs gibi ülkelere 400 bin Euro'luk ihracat yapıyor.	Karadeniz'de yarım asırlık bir işletme olan İnşidibi'ni 1997 yılında satın aldı. İsmail Çakırmelikoğlu, Giresun'da dededen tüccar olan otomobilden, gıdaya bir çok alanda iş yapan bir aileden geliyor.
40 Kemal Özgen (Antalya Cam A.Ş.)	Antalya	Cam sektöründe faaliyet gösteriyor.	10	100	İhracat yapmıyor.	Antalya TSO başkanı, TOBB yönetim kurulu üyesi. Oda başkanlığı kimliği ile Antalya ekonomisinde etkin bir isim. Ankara Eczacılık Fakültesi mezunu. Evli ve 1 çocuk babası.
41 Recep Konuk (Konya Şeker)	Konya	Küp, kristal, stik, kandis şeker, bonbon şeker.	611	1.527	-	Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi mezunu. 1994'te Çumra Belediye başkanı oldu. Türkiye'nin en büyük sulama birliğini kurdu. Konya Şeker, Konya Pancar Ekicileri Kooperatifi ve Pankobirlik yönetim kurulu başkanı, Milli Kooperatifler Birliği ve Türkiye Şeker yönetim kurumu üyesi.